

การดำเนินการเพิ่มเติม

1. วางแผนทำการจำลองสภาพโรงเพาะเห็ดและเก็บตัวอย่างก๊าซใหม่อีกครั้ง เนื่องจากไม่สามารถระบุได้ชัดเจนถึงชนิดและปริมาณก๊าซที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดังกล่าว

2. ทำการค้นหาผู้ป่วย และผลกระทบต่อสุขภาพจากการประกอบอาชีพเพาะเห็ดในพื้นที่ อำเภอน้ำยืน และอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบสอบถามและทำการสำรวจในชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะผู้ร่วมสอบสวนจากสำนักโรคจากการประกอบอาชีพนำโดย นพ.พิบูล อิสสระพันธุ์ พญ.แสงดาว อุประ

และคุณลัดดา ธรรมการณีย์ คณะจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 อุบลราชธานี โดยคุณศศิณิดา สุวรรณโณ คณะจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานีนำโดยคุณจุฬาร คำรัตน์ คณะจากศูนย์อนามัยที่ 7 อุบลราชธานีนำโดยคุณเรืองยศ บุญภักดี ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วอำเภอน้ำยืนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ โรงพยาบาลอำเภอน้ำยืน โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธพรหมอำเภอดุสิต ห้องปฏิบัติการพิษวิทยา ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี บริษัทเป็มเอ็นเอ็มเอสอุตสาหกรรมจำกัด และคุณธนาเศรษฐ์ หิรัญโชติพงศ์จากบริษัท วี. แอนด์ วี. เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสอบสวนครั้งนี้

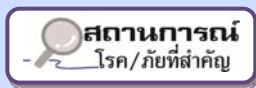
เหตุการณ์น่าสนใจ หมายถึง รายงานสอบสวนโรคเบื้องต้นสำหรับผู้บริหาร เนื่องจากมีปัญหารูปแบบที่ลง อาจจะทำให้จังหวัดสับสน

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

อนุพงศ์ สิริรุ่งเรือง, กัญญาภรณ์ ถิ่นทิพย์, แสงโสม ศิริพานิช, ปณิธิ อัมมวิริยะ. รายงานการสอบสวนเบื้องต้นเสนอผู้บริหาร กรณีการเสียชีวิตของเกษตรกรในโรงเพาะเห็ด บ้านเนินงาม ตำบลยาง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี วันที่ 13 สิงหาคม 2556. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ 2556; 44: 753-6.

Suggested Citation for this Article

Sirungreung A, Thintip K, Siripanich S, Thammawijaya P. Executive summary: Death Investigation in Mushroom Farming, Ubon Ratchathani Province, Thailand, 13rd August 2013. Weekly Epidemiological Surveillance Report 2013; 44: 753-6.

เตือนนักท่องเที่ยว ในช่วงอากาศหนาว ระวังการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส
(Caution Travelers to be Careful for Using Gas Water Heater in Cool Weather)

✉ rsw_siri@hotmail.co.th

งานสื่อสารความเสี่ยง สำนักระบาดวิทยา

สำนักระบาดวิทยาขอเตือนนักท่องเที่ยวระมัดระวังการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ในช่วงฤดูหนาวนี้ เพราะที่ผ่านมาพบผู้ป่วยหมดสติและเสียชีวิตขณะอาบน้ำในห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ในที่พักที่ตอยอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ราย ซึ่งเสียชีวิต 2 ราย จากการสูดดมแก๊สคาร์บอนมอนอกไซด์ ร่วมกับขณะอาบน้ำไม่เปิดพัดลมดูดอากาศ หรือไม่มีการระบายอากาศที่เพียงพอ ทำให้ปริมาณออกซิเจนน้อยลง จนทำให้ป่วยและเสียชีวิต

จากที่ขณะนี้อากาศเริ่มเย็นอุณหภูมิในบางพื้นที่ต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูง ประกอบกับมีวันหยุดที่ยาว ทำให้ประชาชนเริ่มมีการเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งในบางพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้เพียงพอ และจำเป็นต้องใช้แก๊สเป็นเชื้อเพลิงในเครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส จากข้อมูลการสอบสวนโรคของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ระหว่างวันที่

1 พฤศจิกายน 2555 - 16 มกราคม 2556 พบผู้ป่วยหมดสติขณะอาบน้ำในห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ในที่พักที่ตอยอ่างขาง จ.เชียงใหม่ จำนวน 5 ราย ซึ่งเสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ 40 ระหว่างที่เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊สทำงานมีการเผาไหม้ให้ความร้อน เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และคาร์บอนมอนอกไซด์ ทำให้เกิดเลือดแดงจับออกซิเจนได้น้อยลง ร่างกายขาดอากาศหายใจ มีอาการหมดสติ อาจทำให้เสียชีวิตได้ โดยมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ทำให้ป่วยและเสียชีวิตสูง คือ ไม่เปิดพัดลมดูดอากาศ หรือไม่มีการระบายอากาศที่เพียงพอ เพราะทำให้ปริมาณออกซิเจนน้อยลง จากข้อมูลที่มีการทดลองการตรวจระดับก๊าซในห้องน้ำที่มีการเปิดเครื่องใช้ทำน้ำอุ่นระบบแก๊สโดยไม่เปิดพัดลมดูดอากาศหรือไม่เปิด พบก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ค่ามากกว่า 1,000 ppm. (ระดับก๊าซทำให้เสียชีวิตได้ คือ ตั้งแต่ 1,600 ppm. ขึ้นไป) ซึ่งเกิดจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์

เตือนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูง ซึ่งจะต้องใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ตาก เพชรบูรณ์ และพิษณุโลก เป็นต้น และผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท ที่พัก ที่มีการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ให้มีการปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อลดการป่วยและเสียชีวิตดังนี้

สำหรับนักท่องเที่ยว

1. เปิดพัดลมดูดอากาศทุกครั้งที่อาบน้ำ ถ้าพัดลมหรือไฟฟ้าไม่ทำงานให้แจ้งเจ้าหน้าที่ทันที
2. หากมีการอาบน้ำติดต่อกันหลายคน ให้เปิดพัดลมดูดอากาศและเปิดประตูห้องน้ำทิ้งไว้อย่างน้อย 10 นาที ก่อนคนถัดไปจะเข้าอาบน้ำ
3. ในกรณีที่ไม่มีพัดลมดูดอากาศให้สำรวจว่าประตูห้องน้ำมีช่องกว้างพอสมควรให้อากาศจากภายนอกเข้ามาได้หรือไม่ ในกรณีที่ไม่มีทั้งสองอย่างให้แง้มประตูในขณะที่อาบน้ำ เพื่อให้มีช่องลมผ่าน
4. ไม่ควรอาบน้ำนานเกินไป โดยเฉพาะเกิน 10 นาที เนื่องจากมีโอกาสที่จะเกิดการสะสมของแก๊สพิษในระดับที่เป็นอันตรายแก่ชีวิต
5. ควรมีเพื่อนอยู่ในระยะที่สามารถเรียกขอความช่วยเหลือหากมีเหตุฉุกเฉิน
6. ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น วิงเวียนศีรษะ มึนงง หน้ามืด หายใจลำบาก คลื่นไส้อาเจียน หรือได้กลิ่นแก๊สผิดปกติ ควรรีบออกจากห้องน้ำและแจ้งเจ้าหน้าที่
7. การช่วยเหลือและปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ที่มีอาการจากการได้รับแก๊สพิษจากเครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส เช่น วิงเวียนศีรษะ มึนงง หน้ามืด หายใจลำบาก คลื่นไส้อาเจียน ให้รีบนำผู้ที่มี

อาการดังกล่าวไปยังพื้นที่โล่ง ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก เปิดประตูหน้าต่างเพื่อทำให้ความเข้มข้นของก๊าซเจือจางลง นอนราบ ศีรษะต่ำ คลายเสื้อผ้าให้หลวม สังเกตอาการถ้าผู้ป่วยหมดสติ ช่วยฟื้นคืนชีพเบื้องต้น และนำตัวผู้ป่วยส่งสถานบริการสาธารณสุขที่ใกล้ทันที

ในกรณีของผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคเลือดจาง หอบหืด ถุงลมโป่งพอง โรคความดันโลหิตสูง ต้องให้ความระมัดระวังมากขึ้นในการใช้ห้องน้ำที่มีเครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส เพราะเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ถ้าได้รับก๊าซดังกล่าวจะทำให้โอกาสเสียชีวิตสูง

สำหรับผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท ที่พัก ที่มีการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส

ควรมีการตรวจสอบและปฏิบัติดังนี้

1. ห้องน้ำควรมีระบบระบายอากาศที่ดี ได้แก่ ตัดขอบล่างของประตูให้มีช่องให้อากาศเข้า และมีพัดลมดูดอากาศขนาดอย่างน้อย 8 นิ้ว กรณีที่มีช่องระบายอากาศเดิมเมื่อเติมพัดลมดูดอากาศแล้วให้ปิดช่องระบายอากาศเดิม เพื่อให้ระบบดูดอากาศมีประสิทธิภาพ
2. พ่วงสวิทช์ไฟห้องน้ำและพัดลมดูดอากาศให้เป็นสวิทช์เดียวกัน
3. ติดป้ายคำเตือน ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน ให้มีการเปิดพัดลมดูดอากาศเวลาใช้ห้องน้ำ และสังเกตอาการที่อาจเกิดขึ้นจากการได้รับแก๊ส เช่น วิงเวียนศีรษะ มึนงง หน้ามืด หายใจลำบาก คลื่นไส้อาเจียน
4. ตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน และการบำรุงรักษาเครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส
5. สถานบริการควรมีถังออกซิเจนขนาดเล็ก เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยกรณีฉุกเฉิน

นักวิชาการ (Technocrat)

โดย อองอาจ เจริญสุข

“การแปล เรียกว่า การลอก การทำวิทยานิพนธ์ คือ การลอกตำราหลาย ๆ เล่ม

แต่ถ้าเอามาผสมผสานกับความคิดของตัวเอง คือ การค้นคว้าวิจัย” เป็นความเห็นของ ศ.สุรศักดิ์ นานานุกุล*

นักวิชาการ (Technocrat) ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่ง หรือหลายสาขา

ในประเทศไทยมีนักวิชาการหลายสาขา มีทั้งนักวิชาการอิสระ หรือมีสังกัด ส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัย กระทรวงทบวงกรม องค์กรที่สังกัดหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในกระทรวงสาธารณสุข มีนักวิชาการหลายสาขา เช่น สาขาควบคุมโรค สาธารณสุข วิทยาศาสตร์ สุขากิจบาล เป็นต้น

นักวิชาการต่อสู้กันในแนวความคิด และประสบการณ์ ควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ถกเถียงกันด้วยเหตุและผล

